

Sygn. akt VU 82/14

WYROK - łączny

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku K. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wysokość emerytury i o przeliczenie kapitału początkowego

na skutek odwołania K. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 14 grudnia 2011 r. sygn. (...)

i z dnia 25 czerwca 2014r. sygn. (...)

1. zmienia zaskarżone decyzje z dnia 25 czerwca 2014 roku w ten sposób, że przyznaje K. P. prawo do przeliczenia kapitału początkowego i emerytury z uwzględnieniem zarobków z lat 1980 – 1989 przy przyjęciu, iż zarobki te wynosiły w okresie:

– od 1 grudnia 1988 roku do 30 kwietnia 1989 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie;

– od 1 lipca 1989 roku do 31 grudnia 1989 roku – 470,000 (czteryście siedemdziesiąt tysięcy) złotych ;

2. oddala odwołania w pozostałej części;

3. oddala odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 14 grudnia 2011 roku;

4. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz wnioskodawczyni K. P. kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VU 82/14

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 14 grudnia 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał K. P. emeryturę od dnia 3 listopada 2011 roku tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego i jednocześnie obliczył wysokość emerytury na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W odwołaniu z dnia 9 stycznia 2012 roku K. P. wniosła o „zweryfikowanie jej emerytury” poprzez „naliczenie wysokości płac za rok 1989” oraz zakwestionowała przyjęcie przez ZUS za część roku 1999 płacy minimalnej, przyjęcie za grudzień 1988 jedynie wynagrodzenia w wysokości 10.000 złotych oraz przyjęcie przez organ rentowy średniej długości trwania życia w wymiarze 251,5 miesięcy co daje 21 lat i 3 miesiące dalszego życia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Na rozprawie w dniu 15 maja 2012 roku wnioskodawczyni sprecyzowała, iż chodzi jej o zweryfikowanie wynagrodzenia jakie otrzymywała w okresie zatrudnienia w Zakładzie (...) W. w T. od początku zatrudnienia tj. od 1 grudnia 1988 roku do 31 grudnia 1989 roku, ponieważ w tym okresie jej wynagrodzenie było najwyższe.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z dnia 14 listopada 2012 roku oddalił odwołanie wnioskodawczyni od decyzji z dnia 14 grudnia 2011 roku. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy wskazał, że skoro wnioskodawczyni nie dołączyła do wniosku dowodów potwierdzających wysokość osiągniętego wynagrodzenia za okres od 1 stycznia 1989 roku do 30 kwietnia 1989 roku, to organ rentowy zasadnie przyjął za ten okres najniższe wynagrodzenie. Sąd Okręgowy za niezasadny uznał również zarzut nie zaliczenia okresów pobierania zasiłków chorobowych do okresów składkowych, bowiem organ rentowy ten okres zaliczył jej jako okres składkowy.

Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 30 października 2013 roku w sprawie III AUa 150/13 uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Piotrkowie Trybunalskim do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania za drugą instancję. Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiła okoliczność, iż Sąd pominął dowód z zeznań świadka S. W., przeprowadzony na istotną dla sprawy okoliczność wysokości uzyskiwanego przez ubezpieczoną wynagrodzenia w Zakładach (...) w okresie od 1 grudnia 1988 roku do 31 grudnia 1989 roku, co doprowadziło do nierozpoznania istoty sprawy.

Na rozprawie w dniu 24 marca 2014 roku wnioskodawczyni wniosła o przeliczenie należnej jej emerytury z uwzględnieniem zarobków z okresu od grudnia 1988 roku do grudnia 1989 roku w wysokości dwóch średnich krajowych.

Na rozprawie w dniu 6 maja 2014 roku pełnomocnik wnioskodawczyni wniósł o wyliczenie emerytury K. P. z 20 najkorzystniejszych lat wybranych z całego okresu ubezpieczenia.

Decyzją z dnia 25 czerwca 2014 roku znak (...) -2011 Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawczyni ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku ponieważ przeliczenie zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2013 roku nie powoduje zmian wartości kapitału początkowego. Organ rentowy wskazał, że nadal najkorzystniejszy dla wnioskodawczyni jest wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 10 lat kalendarzowych tj. z lat 1980-1989, który wynosi 84,34% (ustalony decyzją z dnia 7 grudnia 2011 roku) oraz współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego dla K. P. wynosi 87,15% i nie ulega zmianie. Decyzją z dnia 25 czerwca 2014 roku znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawczyni prawa do przeliczenia emerytury wskazując w uzasadnieniu, że przeliczenie wartości kapitału początkowego zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2013 roku nie powoduje zmian wartości kapitału, zatem brak jest podstaw do przeliczenia emerytury.

Wnioskodawczyni w dniu 17 lipca 2014 roku złożyła odwołania od powyższych decyzji z dnia 25 czerwca 2014 roku.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołań.

Postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2014 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. połączył sprawy z odwołań wnioskodawczyni od dwóch decyzji z dnia 25 czerwca 2014 roku i od decyzji z dnia 14 grudnia 2011 roku do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Na rozprawie w dniu 14 października 2014 roku wnioskodawczyni wniosła o przeliczenie emerytury i kapitału początkowego według najkorzystniejszego wariantu.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił następujący stan faktyczny:

K. P. , urodzona w dniu (...), złożyła w dniu 2 listopada 2011 roku wniosek o przyznanie prawa do emerytury według najkorzystniejszego wariantu.

(dowód: wniosek k. 1-5 w aktach ZUS)

Decyzją z dnia 7 grudnia 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ustalił kapitał początkowy K. P. na dzień 1 stycznia 1999 r. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął:

- podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1029,70zł.,
- okresy składkowe w wymiarze 21 lat, 6 miesięcy i 6 dni (tj. 258 miesięcy),
- współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego, który dla wnioskodawczyni wyniósł 87,15%. Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01zł.
- średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat, które wynosi – na podstawie komunikatu Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999r. (MP nr 12, poz. 173) 209 miesięcy.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, to jest od 1 stycznia 1980 roku do 31 grudnia 1989 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł **84,34%**. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 84,34% przez kwotę bazową 1220,89 złotych (84,34% x 1220,89 zł), co dało kwotę **1.029,70 zł**.

Wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. obliczono na kwotę **113.520,44 złotych**.

(dowód: decyzja z dnia 8.12.2011 r. k. 10 akt kapitałowych)

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto:

- w roku 1980 wynagrodzenie w wysokości 44.474,00 złote,
- w roku 1981 wynagrodzenie w wysokości 68.781,00 złotych,
- w roku 1982 wynagrodzenie w wysokości 107.068,00 złotych,
- w roku 1983 wynagrodzenie w wysokości 147.410,00 złotych,
- w roku 1984 wynagrodzenie w wysokości 182.300,00 złotych,
- w roku 1985 wynagrodzenie w wysokości 223.803,00 złotych,
- w roku 1986 wynagrodzenie w wysokości 316.214,00 złotych,
- w roku 1987 wynagrodzenie w wysokości 344.619,00 złotych,

- w roku 1988 wynagrodzenie w wysokości 652.257,00 złotych,
- w roku 1989 wynagrodzenie w wysokości 1.299.400,00 złotych.

(dowód: obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru k. 11 kat kapitałowych)

Wnioskodawczyni nie zaskarżyła decyzji z dnia 7 grudnia 2011 roku o ustaleniu wysokości kapitału początkowego (okoliczność bezsporna).

Decyzją z dnia 14 grudnia 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury poczynając od dnia (...)roku tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

Organ rentowy celem ustalenia najkorzystniejszej dla wnioskodawczyni wysokości emerytury wyliczył ją w trzech wariantach tj. na podstawie art. 53 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U z 2004, Nr 39, poz. 353 ze zm.), art. 183 ustawy i art. 26 ustawy.

Wysokość emerytury ustalona na podstawie art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wyniosła **1.138,97 zł**. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto wynagrodzenie z 20 najkorzystniejszych lat wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, tj. z lat 1973-1992, co dało wskaźnik 58,50 %. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru (58,50 %) przez kwotę bazową (2822,66 zł.) wyniosła 1651,26zł. Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił 21 lat 6 miesięcy 26 dni tj. 258 miesięcy okresów składkowych.

Wysokość emerytury ustalona na podstawie art.26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wyniosła **1241,61 złotych**. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji w kwocie 312.264,84zł. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego tj.312.264,84 zł przez średnie dalsze trwanie życia tj. 251,50 miesięcy.

Wysokość emerytury ustalona na podstawie art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wyniosła **1185,15zł**. Wobec osiągnięcia przez K. P. wieku uprawniającego do emerytury w 2011 roku wysokość jej emerytury stosownie do treści art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynosi:

- 55% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy czyli 626,43 złotych
- 45% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy czyli – 558,72 złotych

Ponieważ najkorzystniejszą dla wnioskodawczyni emeryturą okazała się wysokość emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy, organ rentowy przyznał jej emeryturę na podstawie art. 26 ustawy w kwocie 1241,61zł.

(dowód: decyzja o przyznaniu emerytury dnia 14 grudnia 2011 roku k 53-56, wykaz zarobków udokumentowanych i nieudokumentowanych k.4, wykaz wprowadzonych dochodów w aktach ZUS, odpowiedź na odwołanie k. 5-7 w aktach ZUS)

Do ustalenia wysokości podstawy wymiaru emerytury wnioskodawczyni za okres od 1 grudnia 1988r. do 28 lutego 1991r. organ rentowy przyjął następujące wysokości wynagrodzenia:

- za grudzień 1988r. – najniższe wynagrodzenie w kwocie 9000zł.
- za okres od 1 stycznia 1989r. do 30 kwietnia 1989r. – najniższe wynagrodzenie w j.g.u.
- za okres od 1 maja 1989 roku do 31 grudnia 1989 roku – wynagrodzenie ustalone na podstawie przedstawionych przez wnioskodawczynię angaży- **1.228.200,00 zł**. (73.600 zł +40.000 zł = 113.600 zł, 113.600 zł x 7 + 433.000 zł.)

- za okres od 1 stycznia 1990 roku do 31 grudnia 1990 roku - wynagrodzenie ustalone na podstawie przedstawionych przez wnioskodawczynię angaży obejmujących wynagrodzenie zasadnicze i dodatek funkcyjny (bez funduszu motywacyjnego) w kwocie 5.196.000,00 złotych (wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 353.000 zł. + dodatek funkcyjny 80.000 zł = 433.000 zł x 12 m-cy);

- za okres od 1 stycznia 1991r. do 28 lutego 1991r. w łącznej kwocie 1.683.560,00 złotych na podstawie zaświadczenia z dnia 6 października 2011r..

(dowód: pismo organu rentowego z dnia 25 maja 2012r. – k. 14- 15 akt, pismo organu rentowego z dnia 10.10.2012 r. k. 50 akt, zaświadczenie wystawione przez (...) sp .z.o.o. z dnia 6 października 2011 roku - k.25 akt organu rentowego, świadectwo pracy k.15, ksero książeczki ubezpieczeniowej k.17, angaże k.23, wyliczenia ZUS k.4, 5, 7-9)

Wnioskodawczyni w okresie od 2 stycznia 1973 roku do dnia 30 listopada 1988 roku była zatrudniona w Zakładach (...) w T. na stanowisku specjalisty ds. badania modernizacji i rozwoju.

Zarobki K. P. w Zakładach (...) wT. wynosiły:

-w 1987 roku - 344.619,00 złotych,

- w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 30 listopada 1988 roku - 643.257,00 złotych.

W wystawionym w dniu 30 listopada 1988 roku świadectwie wskazano, że na zajmowanym stanowisku wnioskodawczyni ostatnio otrzymywała wynagrodzenie w wysokości łącznej 74.825zł., a jej stawka wynagrodzenia zasadniczego wg kat. 14 wynosiła 30.000 złotych.

(dowód: świadectwo pracy z dnia 30.11.1988 r. k. 13-14 akt emerytalnych, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 27-28 akt emerytalnych)

Wnioskodawczyni w dniu od 1 grudnia 1988 roku na mocy porozumienia pomiędzy Zakładami (...) w T. a Zakładami (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w T. podjęła zatrudnienie w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w T.w pełnym wymiarze czasu pracy.

(dowód: świadectwo pracy z dnia 28.02.1991 r. k. 15-16 akt emerytalnych)

Wnioskodawczyni w całym okresie zatrudnienia w Zakładach (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w T. od 1 grudnia 1988 roku do 28 lutego 1991 roku była wynagradzana według **18-stej kategorii zaszeregowania**.

Od 1 grudnia 1988 roku wnioskodawczyni pracowała na stanowisku kierownika zakładu doświadczalnego. Wnioskodawczyni jako kierownik zakładu doświadczalnego była przełożoną trzech laborantów. Jej podwładnymi były m.in. D. W. i M. Ż.. K. P. jako kierownik otrzymywała wyższe wynagrodzenie niż jej podwładni w tym D. W. i M. Ż.. Wynagrodzenie podwładnych wnioskodawczyni w tym okresie oscyloowało od 90% do 95% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

Z dniem 1 maja 1989 roku wnioskodawczyni na stanowisku kierownika zakładu doświadczalnego otrzymywała wynagrodzenie zasadnicze wg kategorii 18 w wysokości 73.600 złotych, dodatek funkcyjny 40.000zł. oraz fundusz motywacyjny. Wynagrodzenie wnioskodawczyni (zasadnicze wraz z dodatkiem funkcyjnym) w miesiącu maju 1989 roku w wysokości 113.600,00zł. złotych stanowiło 117,88% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia

Od dnia 1 grudnia 1989 roku wnioskodawczyni pracowała na stanowisku kierownika działu zbytu i była przełożoną dwóch osób. Wynagrodzenie wnioskodawczyni na tym stanowisku (kierownika działu zbytu) od dnia 1 grudnia 1989 roku obejmowało wynagrodzenie zasadnicze wg kategorii 18 w kwocie 353.000 złotych oraz dodatek funkcyjny w wysokości 80.000 złotych plus fundusz motywacyjny.

(dowód: zeznania świadka M. Ż. protokół rozprawy z dnia 24 marca 2014 roku nagranie od minuty 4.06. do minuty 7.50, zeznania świadka D. W. protokół rozprawy z dnia 24 marca 2014 roku nagranie od minuty 7.52. do minuty 13.00, zeznania wnioskodawczynie protokół rozprawy z dnia 24 marca 2014 roku nagranie od minuty 30.01. do minuty 45.10, protokół rozprawy z dnia 6 listopada 2012 roku nagranie od minuty 3.10 do minuty 9.13, angaże z 1989 roku k. 23 akt emerytalnych, pismo procesowe organu rentowego z dnia 18 lutego 2014 roku k. 108-109)

W dniu rozwiązania stosunku pracy tj. w dniu 28 lutego 1991 roku wynagrodzenie wnioskodawczynie na stanowisku specjalisty ds. nowych technologii, zaszeregowane wg kategorii 18, wynosiło 520.000 złotych miesięcznie.

(dowód: świadectwo pracy z dnia 28.02.1991 r. k. 15-16 akt emerytalnych)

W Zakładach (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością wT. w okresie od 1 lipca 1989 roku do 3 lipca 1990 roku zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy S. W.. Pracował on na stanowisku specjalisty ds. projektowania, na którym otrzymywał wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 470.000 złotych – według **16 kategorii zaszeregowania**. S. W. w okresie swojego zatrudnienia cały czas współpracował z K. P.. Współpraca ta polegała na tym, że wnioskodawczynie jako kierownik ds. nowych technologii przekazywała mu ustalone przez siebie dane techniczne, na podstawie których następnie S. W. wykonywał prace konstrukcyjne maszyn i urządzeń. W tym okresie wnioskodawczynie jako jego kierownik (przełożona) otrzymywała co miesiąc wynagrodzenie wyższe od S. W.. Ich wynagrodzenia znajdowały się na jednej liście płac, dlatego S. W. miał wiedzę co do tego, że zarobki wnioskodawczynie były wyższe od jego zarobków.

(dowód: zeznania świadka S. W. k. 48-48verte, zeznania wnioskodawczynie protokół rozprawy z dnia 24 marca 2014 roku nagranie od minuty 30.01. do minuty 45.10, protokół rozprawy z dnia 6 listopada 2012 roku nagranie od minuty 3.10 do minuty 9.13, świadectwo pracy z dnia 3 lipca 1990r. – k. 9 akt kapitałowych S. W.)

Wynagrodzenie S. W. w Zakładach (...) w T. w okresie od dnia 1 lipca 1989 roku do dnia 3 lipca 1990 roku wynosiło 470.000zł. miesięcznie.

(dowód: prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 30.06.2010 roku k. 46 akt VU 1213/09, uzasadnienie k. 52-56verte akt VU 1213/09)

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył, co następuje:

_____

Odwołanie od decyzji dnia 14 grudnia 2011r. nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem organ rentowy – zgodnie z wnioskiem skarżącej - wybrał dla niej najkorzystniejszy wariant emerytury.

Zasadne natomiast okazały się podniesione przez skarżącą zarzuty co do wysokości wynagrodzenia w okresie od 1 grudnia 1988r. do 31 grudnia 1989r.

W niniejszej sprawie wnioskodawczynie domagała się wyliczenia emerytury przy uwzględnieniu jej rzeczywistego wynagrodzenia uzyskiwanego w Zakładach (...) w T. w okresie od dnia 1 grudnia 1989 roku do dnia 28 lutego 1991 roku, gdzie była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach kierowniczych.

Organ rentowy przy obliczaniu wysokości emerytury uwzględnił w/w okres, nie mniej wobec nie posiadania przez skarżącą zaświadczenia o wysokości zarobków za okres od 1 grudnia 1988r. do 31 grudnia 1990r. przyjął za okres:

- od grudnia 1988r. do 30 kwietnia 1989r. najniższe wynagrodzenie,

- za okres od 1 maja 1989 roku do 30 listopada 1989 roku wynagrodzenie ustalone na podstawie angażu z dnia 1 maja 1989r. k. 23 akt emerytalnych w wysokości 113.600zł. miesięcznie. Wynagrodzenie to obejmowało kwotę

wynagrodzenia zasadniczego wg kategorii 18 w wysokości 73.600zł . wraz z kwotą 40.000zł., którą organ rentowy uwzględnił jako fundusz motywacyjny.

- za okres od 1 grudnia 1989r. do 31 grudnia 1990r. wynagrodzenie ustalone na podstawie angażu z dnia 1 grudnia 1989r. k. 23 akt emerytalnych w łącznej wysokości 433.000zł. miesięcznie. Wynagrodzenie to obejmowało kwotę wynagrodzenia zasadniczego wg kategorii 18 w wysokości 353.000zł . oraz dodatek funkcyjny w wysokości 80.000zł. (bez funduszu motywacyjnego).

Wymaganym zaświadczeniem o wysokości osiągniętego przychodu skarżąca dysponowała jedynie za okres od 1 stycznia 1991r. do 28 lutego 1991r. Z zaświadczenia z dnia 6 października 2011r. (k. 25 akt emerytalnych) wynika, że w tym okresie wynagrodzenie skarżącej wyniosło łącznie 1.683.560,00 złotych.

Wnioskodawczyni poza świadectwem pracy z dnia 28 lutego 1991r. potwierdzającym okres zatrudnienia w Zakładach (...) w T., ostatnio zajmowane stanowisko (specjalista ds. nowych technologii), kategorię zaszeregowania wynagrodzenia zasadniczego(18-ta) oraz wysokość wynagrodzenia zasadniczego na ostatnio zajmowanym stanowisku (520.000zł.), a także angażami z dnia 1 maja 1989r. i 1 grudnia 1989r. (k. 23 akt emerytalnych), nie dysponowała innymi dokumentami dotyczącymi wysokości jej wynagrodzenia w spornym okresie. Żadne inne dokumenty z tego okresu się nie zachowały, a sam Zakład nie istnieje, gdyż uległ likwidacji. Zakład nie wystawił też skarżącej zaświadczenia o wysokości zarobków za okres od grudnia 1988r. do grudnia 1990r. Wobec braku innych dokumentów na dowód osiąganych zarobków w spornym okresie wnioskodawczyni przedstawiła zeznania świadków, którzy nie tylko razem z nią pracowali w przedmiotowym Zakładzie, ale co więcej byli jej podwładnymi: D. W. i M. Ż., oraz zeznania świadka S. W., z którym współpracowała przy wdrażaniu nowych technologii ds. maszyn i urządzeń.

Wprawdzie przedstawione przez skarżącą dokumenty jak i zeznania świadków – jak słusznie podnosi organ rentowy - nie są środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty w rozumieniu § 20 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. Nr 10, poz. 49 ze zm.). Zgodnie bowiem z § 20 w/w rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty są dla pracowników zaświadczenia zakładów pracy wystawione według wzoru ustalonego przez ZUS albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiąganych zarobków. Nie mniej Sąd rozpoznając sprawę z zakresu ubezpieczeń społecznych, w tym o wysokość świadczenia emerytalnego, nie jest związany tym rozporządzeniem, a jedynie czyni ustalenia faktyczne zgodnie z zasadami obowiązującymi w Kodeksie postępowania cywilnego i w oparciu o tam wymienione środki dowodowe.

Dlatego też Sąd przy ustalaniu zarobków wnioskodawczyni Zakładach (...) w T. oparł się nie tylko na przedłożonych przez skarżącą w/w dokumentach, a także na zeznaniach świadków.

Istotne znaczenie w przedmiotowej sprawie miały zeznania S. W., gdyż jego współpraca ze skarżącą w okresie od 1 lipca 1989r. do 3 lipca 1990r. miała charakter ścisły. Wnioskodawczyni jako kierownik ds. nowych technologii przekazywała mu wypracowane przez siebie dane techniczne dotyczące nowych technologii urządzeń i maszyn, a on na ich podstawie jako specjalista ds. nowych technologii przygotowywał prace technologiczne. S. W. w tym okresie był wynagradzany wg 16 kategorii zaszeregowania, co wynika z jego świadectwa pracy z dnia 3 lipca 1990r., a jego wynagrodzenie ustalone zgodnie ze stawką 16 zaszeregowania wynosiło – w całym okresie zatrudnienia od 1 lipca 1989r. do 3 lipca 1990r. - 470.000zł., co potwierdza prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 30 czerwca 2010r. w sprawie VU 1213/09. Świadek S. W. zeznał, że zarobki wnioskodawczyni w okresie całego jego zatrudnienia od 1 lipca 1989r. do 3 lipca 1990r. jako kierownika, a zatem osoby zatrudnionej na stanowisku wyższym od zajmowanego przez niego stanowiska specjalisty, były wyższe od jego zarobków. Powyższe potwierdzają dokumenty, którymi dysponuje skarżąca. I tak, z angażu z dnia 1 maja 1989r. oraz z dnia 1 grudnia 1989r. wynika, że wnioskodawczyni była wynagradzana o dwie stawki wyżej niż świadek S. W., a mianowicie wg stawki 18, podczas, gdy on wg stawki 16. Wypływa stąd wniosek, że skarżąca w okresie od 1 lipca 1989r. do 3 lipca

1990r., jako osoba zajmująca wyższe stanowisko służbowe niż S. W. oraz wynagradzana o dwie stawki wyżej od niego, nie mogła zarabiać mniej od S. W.. Z zeznań S. W. wynika, że z pewnością zarabiała ona w tym okresie więcej od niego. Świadek wiedział ile wynosiły zarobki skarżącej, gdyż każdego miesiąca podpisywał listę płac, na której znajdowały się także zarobki skarżącej. Te zarobki – jak zeznał – w każdym miesiącu były wyższe od jego zarobków. Wysokość zarobków S. W. w okresie od 1 lipca 1989r. do 3 lipca 1990r. – jak wyżej podniesiono - wynika z prawomocnego wyroku sądowego, który ma moc dokumentu urzędowego, co oznacza, że korzysta z domniemania prawdziwości i autentyczności. Organ rentowy w toku niniejszego postępowania nie zakwestionował prawdziwości tego dokumentu. Skoro zatem S. W. zatrudniony w okresie od 1 lipca 1989r. do 3 lipca 1990r. w tym samym zakładzie pracy co skarżąca, wynagradzany wg 16 kategorii zaszeregowania zarabiał 470.000zł. miesięcznie, to uprawnionym jest przyjęcie, że także zarobki skarżącej, wynagradzanej wg stawki 18, nie wynosiły mniej niż 470.000zł. miesięcznie. Wręcz przeciwnie zarobki te z pewnością były każdego miesiąca wyższe niż 470.000zł., co potwierdza to w swych zeznaniach świadek S. W.. Nie mniej ponieważ nie można ustalić o ile zarobki skarżącej były wyższe od wynagrodzenia S. W., Sąd przyjął, że wnioskodawczyni zarabiała jedynie 470.000zł. W okresie od 1 lipca 1989r. do 3 lipca 1990r. zarobki miesięczne wnioskodawczyni z pewnością nie były bowiem niższe od kwoty 470.000zł. Sąd przyjął, że zarobki wnioskodawczyni wynosiły 470.000zł. aż do końca grudnia 1990r. , gdyż cały czas wykonywała ta samą pracę, na tym samym stanowisku, w tej samej grupie zaszeregowania, a jej wynagrodzenie składało się z tych samych stałych składników. Nieuprawnionym byłoby zatem przyjęcie, że od 4 lipca 1990r. do 31 grudnia 1990r. jej zarobki zmalały z 470.000zł. do 433.000zł. , zwłaszcza wobec panującej wówczas hiperinflacji. Poza tym jak już wyżej uzasadniono angaż, z którego wynika wynagrodzenie wnioskodawczyni w kwocie 433.000zł., nie obejmował wszystkich składników jej wynagrodzenia, a mianowicie funduszu motywacyjnego. Takim wnioskiem nie przeczą angaże, którymi dysponuje skarżąca. Wprawdzie z angażu z dnia 1 maja 1989r. wynika, że wynagrodzenie skarżącej w okresie od 1 maja 1989r. do 30 listopada 1989r. wynosiło 113.600zł. miesięcznie, a z angażu z dnia 1 grudnia 1989r. wynika, że wynosiło ono 433.000zł. i takie też kwoty wynagrodzenia za ten okres przyjął organ rentowy. Nie mniej szczegółowa analiza angażu prowadzi do wniosku, że angaże nie odzwierciedlają pełnego wynagrodzenia skarżącej. Jak wynika z zeznań świadków oraz wnioskodawczyni jej wynagrodzenie składało się z wynagrodzenia zasadniczego ustalanego według stawki osobistego zaszeregowania, dodatku funkcyjnego oraz funduszu motywacyjnego. Angaż z dnia 1 grudnia 1989r. potwierdza w/w składniki wynagrodzenia skarżącej. Przyjęta przez organ rentowy za okres od 1 grudnia 1989r. do 31 grudnia 1990r. kwota 433.000zł. wynagrodzenia wnioskodawczyni stanowi li tylko sumę wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego, nie zawiera natomiast funduszu motywacyjnego, który jak wynika z zeznań wnioskodawczyni, stanowił znaczny składnik ogólnego miesięcznego wynagrodzenia. Analiza angażu z dnia 1 maja 1989r. prowadzi do tożsamego wniosku. W angażu tym są wymienione dwie kwoty: 73.600zł. oraz 40.000zł. O ile nie ma wątpliwości, że kwota 73.600zł. odzwierciedla wynagrodzenie zasadnicze, to co do kwoty 40.000zł. pojawiają się wątpliwości. Organ rentowy przyjął, że jest to kwota funduszu motywacyjnego. Nie mniej zdaniem Sądu, biorąc pod uwagę że kwota funduszu motywacyjnego nie była co do zasady wskazywana w angażach (patrz angaż z dnia 1 grudnia 1989r.), kwota 40.000zł. stanowi dodatek funkcyjny. Należy bowiem pamiętać, że wnioskodawczyni w całym spornym okresie, a zatem już od grudnia 1988r. zajmowała stanowisko kierownicze, a zatem dodatek funkcyjny był stałym elementem jej wynagrodzenia. Poza zaś dodatkiem funkcyjnym, wnioskodawczyni otrzymywała także fundusz motywacyjny. Tak czy inaczej nie ulega wątpliwości, że kwota 113.000zł. nie stanowi pełnego wynagrodzenia skarżącej w okresie od 1 maja 1989r. do 30 listopada 1989r. Dlatego Sąd uznał, że niższe wynagrodzenie skarżącej wynikające z angażu z dnia 1 maja 1989r. oraz z dnia 1 grudnia 1989r., jako nie obejmujące wszystkich składników jej wynagrodzenia, nie stoi na przeszkodzie ustaleniu wysokości jej zarobków w okresie od 1 lipca 1989r. do dnia 31 grudnia 1990r. w kwocie 470.000zł. miesięcznie.

Krzywdzącym było również ustalenie przez organ rentowy wynagrodzenia wnioskodawczyni w okresie od 1 grudnia 1988r. do dnia 30 kwietnia 1989r. w wysokości minimalnego obowiązującego wówczas wynagrodzenia. Wprawdzie postępowanie organu rentowego miało oparcie w treści art. 15 ust 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, gdyż skarżąca nie dysponowała zaświadczeniem o wysokości zarobków za ten okres czasu. Nie mniej Sąd w niniejszym postępowaniu, jako nie związany takimi ograniczeniami dowodowymi jak organ rentowy, był władny ustalić wysokość

wynagrodzenia wnioskodawczynie na podstawie wszelkich przedłożonych przez skarżącą dowodów, w tym zeznań świadków.

Należy podnieść, że do Zakładów (...) w T. wnioskodawczynie przeszła z Zakładów (...) w T. w drodze porozumienia między zakładami. Wnioskodawczynie jak wynika ze świadectwa pracy z dnia 30 listopada 1988r. (k. 13 akt emerytalnych) pracowała tam na niższym stanowisku niż w spornym okresie, bo na stanowisku specjalisty ds. badań modernizacji i rozwoju i była wynagradzana o cztery stawki niżej, wg 14 kategorii zaszeregowania, a jej łączne wynagrodzenie an ostatnio zajmowanym stanowisku wynosiło 74.825zł., w tym 30.000zł. wynagrodzenia zasadniczego. W listopadzie 1988r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie wynosiło 69.652zł. Otrzymywane przez skarżącą wynagrodzenie 74.825zł. w listopadzie 1988r. stanowiło 1.07 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Natomiast w okresie 1 od stycznia do 30 listopada 1988r. wynagrodzenie wnioskodawczynie zgodnie z zaświadczeniem o wysokości wynagrodzenia wyniosło 643.257 złotych, co stanowiło 110% przeciętnego rocznego wynagrodzenia, które wynosiło 53.090zł.. Zmiana pracodawcy w grudniu 1988r. była dla skarżącej awansem. Wnioskodawczynie objęła bowiem w nowym zakładzie stanowisko kierownicze, a jej wynagrodzenie zasadnicze wzrosło o cztery stawki awansowe z 14 do 18 kategorii zaszeregowani. Nie ulega zatem wątpliwości, że jej wynagrodzenie w Zakładach (...) w T.. nie mogło być niższe od tego, które otrzymywała w poprzednim zakładzie na niższym stanowisku. Dlatego Sąd przyjął, że zarobki wnioskodawczynie od grudnia 1988r. wynosiły jak poprzednio przeciętne wynagrodzenie. Poprawność tego rozumowania potwierdza angaż z dnia 1 maja 1989r., gdzie wskazana wysokość tylko części zarobków wnioskodawczynie wynosi 113.600zł. (bez funduszu motywacyjnego), co stanowi 117,88% przeciętnego wynagrodzenia, które wynosiło wówczas 96.367zł. W czerwcu 1989r. kwota 113.600zł. stanowiła wysokość 102,44% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (k. 108-109 akt). Świadek M. Ż. zeznała, że w spornym okresie jej zarobki jako laborantki oscylowały w granicach 90% przeciętnego wynagrodzenia, natomiast zarobki jej przełożonej skarżącej były wyższe i na pewno nie były niższe od przeciętnego wynagrodzenia. D. W. zeznała, że w styczniu 1989r, jako laborant zarabiała około 60.000zł., a przeciętne wynagrodzenie wynosiło wówczas 62.627zł., czyli stanowiło 95% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Z kolei z zeznań wnioskodawczynie wynika, że skarżąca w całym spornym okresie zajmowała stanowiska kierownicze i była wynagradzana według tej samej 18 stawki zaszeregowania. Skoro zatem wnioskodawczynie w okresie od 1 grudnia 1988r. do dnia 31 kwietnia 1989r. była zatrudniona na takim samym stanowisku i wynagradzana według tej samej stawki zaszeregowania, a jej wynagrodzenie (bez funduszu motywacyjnego) w maju 1989r. stanowiło 117% przeciętnego wynagrodzenia, a u poprzedniego pracodawcy w okresie od 1 stycznia 1988r. do 30 listopada 1988r. na niższym stanowisku (specjalisty) i przy niższej o 4 punkty stawce zaszeregowania(14-tej) wynosiło 110% przeciętnego wynagrodzenia, to uprawnione jest przyjęcie, że zarobki skarżącej na wyższym stanowisku i przy wyższej stawce o 4 punkty zaszeregowania(18-tej) w okresie od 1 grudnia 1988r. do 30 kwietnia 1989r., nie były niższe od przeciętnego wynagrodzenia. Tym bardziej, że zarobki jej podwładnych w spornym okresie oscylowały od 90% do 95% przeciętnego wynagrodzenia.

Brak było natomiast podstaw do ustalenia wysokości zarobków wnioskodawczynie w kwocie 470.000zł. już od podjęcia zatrudnienia w Zakładach (...) w T. w okresie od dnia 1 grudnia 1989 roku , czy też od 1 maja 1989r. Wnioskodawczynie nie przedstawiła bowiem dowodów, z których wynikałoby, że takie zarobki osiągała. Tak samo jak nie przedstawiła dowodów na to, że jej zarobki w całym spornym okresie oscylowały w granicach dwóch przeciętnych pensji. Takie zeznania wnioskodawczynie Sąd uznał za gołosłowne i odmówił im wiary.

Wysokość emerytury wnioskodawczynie wyliczona na dzień przyznania świadczenia tj. na dzień 3 listopada 2011r. z uwzględnieniem ustalonej przez Sąd wysokości wynagrodzenia w okresie od 1 grudnia 1988 roku do 30 kwietnia 1989 roku w wysokości przeciętnego wynagrodzenia oraz w okresie od 1 lipca 1989 roku do 31 grudnia 1990 roku w wysokości 470.000 złotych miesięcznie, z 20 lat wybranych z całego okresu ubezpieczenia tj. z lat 1973-1992, przy wskaźniku wysokości podstawy wymiaru **63,60%** wynosi na podstawie art. 53 ustawy, **1.179,20 złotych**. Jest zatem wyższa od poprzednio ustalonej zaskarżoną decyzją z tych samych lat 1973-1992 na kwotę 1138,97zł. przy wskaźniku wysokości podstawy wymiaru 58,50%.

Uwzględnienie nowych zarobków wnioskodawczynie za okres od 1 grudnia 1988r. do dnia 31 kwietnia 1989r. oraz od 1 lipca 1989r. do 31 grudnia 1990r. doprowadziło też do wzrostu emerytury z art. 183 ustawy tj. części emerytury

wyliczonej na podstawie art. 53 ustawy wynosząca 55%, która wzrosła z kwoty 626,43 złotych do kwoty 648,56 zł, czyli o 22,13zł. , co dało emeryturę w kwocie **1207,28zł.**

Nie mniej, pomimo wzrostu wysokości emerytury wyliczonej na podstawie art. 53 (1179,20zł.) ustawy i art. 183 ustawy (1207,28zł.), nadal najkorzystniejszą dla wnioskodawczynie wysokością emerytury jest emerytura wyliczona przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji z dnia 14 grudnia 2011r. na podstawie art. 26 ustawy w kwocie **1241,61zł.**

Ponieważ wnioskodawczynie nie zaskarżyła decyzji o ustaleniu kapitału początkowego z dnia 7 grudnia 2011r., który to kapitał legł u podstaw obliczenia wysokości emerytury z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, Sąd nie mógł – w toku kontroli nad decyzją z dnia 14 grudnia 2011r. - zweryfikować wysokości emerytury wyliczonej na podstawie art. 26 ustawy. Jedyną bowiem możliwością weryfikacji wysokości emerytury wyliczonej na podstawie art. 26 ustawy jest sprawdzenie, czy kapitał początkowy, będący podstawą tej emerytury, został wyliczony z najkorzystniejszego okresu zatrudnienia ubezpieczonego. Prawomocność decyzji o ustaleniu kapitału początkowego oznacza, że kapitał został ustalony prawidłowo zarówno pod względem formalnym jak i merytorycznym. Sąd może zatem jedynie sprawdzić, czy wysokość emerytury przy uwzględnieniu wysokości kapitału początkowego wynikającego z prawomocnej decyzji o ustaleniu kapitału początkowego, została wyliczona w myśl art. 26 ustawy prawidłowo.

Sąd dokonał takiego sprawdzenia wysokości emerytury wnioskodawczynie wyliczonej z art. 26 ustawy i nie znalazł podstaw do jej wzruszenia. Organ rentowy zastosował bowiem w zaskarżonej decyzji poprawny mechanizm wyliczenia wysokości emerytury. Wysokość emerytury została ustalona przez podzielenie kwoty składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, i zwaloryzowanego kapitału początkowego przez okres średniego dalszego trwania życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego (wyrażonego w miesiącach), czyli kwoty 312.264,84zł. (kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji) przez 251,50 miesięcy (średnie dalsze trwanie życia), co dało kwotę **1241,61 złotych.** Średnie dalsze trwanie życia to wielkość statystyczna, która określa przeciętny okres, jaki zazwyczaj, statystycznie upływa od ustalenia prawa do emerytury do dnia śmierci ubezpieczonego. Średnie dalsze trwanie życia wyrażane jest w miesiącach i ustalane wspólnie dla kobiet i mężczyzn. Okres ten wynika z komunikatu prezesa GUS w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn, ogłaszanego corocznie w terminie do 31 marca w Monitorze Polskim. Ogłoszone w ten sposób tablice średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn mają zastosowanie do emerytur na przyszłość (przyznawanych od 1 kwietnia do 31 marca następnego roku). Ustalając dalsze średnie trwanie życia dla potrzeb obliczenia emerytury przyznawanej z urzędu, przyjmuje się tablice obowiązujące w dniu, od którego zostanie przyznana ta emerytura. Średnie dalsze życie ustala się na dzień osiągnięcia wieku emerytalnego, jeżeli wniosek o emeryturę został złożony w miesiącu osiągnięcia tego wieku. Wnioskodawczynie złożyła wniosek o emeryturę w miesiącu osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat. A zatem jej średnie dalsze trwanie życia ustala się dla wieku 60 lat. Zgodnie z komunikatem Prezesa GUS dla osób w jej wieku średnie dalsze trwanie życia wynosiło w 2011r. - 251,50 miesięcy.

Biorąc zatem pod uwagę, że organ rentowy wyliczył i przyznał wnioskodawczynie emeryturę według najkorzystniejszego dla niej wariantu tj. z art. 26 ustawy, Sąd Rejonowy na podstawie art. 477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie od decyzji z dnia 14 grudnia 2011r.

Prawomocność decyzji z dnia 7 grudnia 2011r. o ustaleniu kapitału początkowego, nie pozbawia natomiast wnioskodawczynie prawa do żądania przeliczenia kapitału początkowego. W zaskarżonej decyzji z dnia 25 czerwca 2014r. organ rentowy odmówił ponownego ustalenia kapitału początkowego wnioskodawczynie na dzień 1 stycznia 1999r. podnosząc, że nie przedstawiła ona dowodów mających wpływ na jego wysokość.

Stosownie do treści art. 114 ustęp 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009r. nr 153, poz. 1227 ze zm) prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają

wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. O ile podstawą ponownego ustalenia prawa do świadczeń lub ich wysokości mogą być tylko i wyłącznie nowe dowody, a zatem takie które nie były znane organowi rentowemu w poprzednim postępowaniu, to przymiot nowości nie dotyczy ujawnionych okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji.

Wnioskodawczyni w toku niniejszego postępowania przedstawiła na wysokość swoich zarobków zeznania świadków, którzy w spornym okresie od grudnia 1988r. do grudnia 1990r. byli jej podwładnymi oraz dowody z dokumentów zgromadzone w aktach emerytalnych S. W., w szczególności prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb., z którego wynika wysokość zarobków świadka za okres od 1 lipca 1989r. do 3 lipca 1990r. Są to nowe dowody w rozumieniu art. 114 ustęp 1 ustawy, które nie były do tej pory tj. przy ustalaniu kapitału początkowego w dniu 7 grudnia 2011r. znane organowi rentowemu, a co za tym idzie uprawniają do żądania przeliczenia wysokości emerytury.

Przepis art. 111 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS pozwala na ponowne obliczenie wysokości emerytury lub renty, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

- 1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,
- 2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,
- 3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest **wyższy** od poprzednio obliczonego.

Zasadność żądania wnioskodawczyni przeliczenia kapitału i emerytury była zatem uzależniona od tego, czy przedstawione przez nią dowody dotyczące wysokości zarobków za sporne okresy pracy, doprowadzą do ustalenia wyższego niż poprzednio wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego.

W decyzji z dnia 7 grudnia 2011r. organ rentowy ustalił kapitał początkowy z zarobków z lat 1980-1989r. Wobec faktu nie załączenia do wniosku u ustalenie kapitału początkowego dokumentów potwierdzających wysokość zarobków za okres od 1 grudnia 1988r. do 30 kwietnia 1989r., organ rentowy na podstawie art. 15 ust 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych(tj. Dz. U. z 2009r. nr 153, poz. 1227 ze zm) za podstawę wymiaru składek w okresie, za który nie dysponował dokumentami o wysokości zarobków wnioskodawczyni, przyjął kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia, natomiast za okres od 1 maja 1989r. do 31 grudnia 1990r. wynagrodzenie wynikające z angaży z dnia 1 maja 1989r. i 1 grudnia 1989r. Powyższe w złożonym odwołaniu zakwestionowała wnioskodawczyni. Organ rentowy na podstawie art. 15 ust 2a u.e.r. jest uprawniony do przyjęcia za podstawę wymiaru składek kwoty obowiązującego w danym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy, tylko wówczas jeżeli nie może ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty.

Organ rentowy stwierdził, że nie miał możliwości ustalenia rzeczywistych zarobków wnioskodawczyni w spornym okresie, gdyż nie załączyła ona do wniosku emerytalnego dokumentów potwierdzających wysokość jej zarobków, do czego była zobowiązana na podstawie art. 116 ustęp u.e.r. Stosownie do art. 116 ust. 5 u.e.r. do wniosku w sprawie przyznania świadczeń powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokość. Oznacza to, że ciężar dowodu w wymienionych sprawach spoczywa na wnioskodawcy.

Jak wyżej wykazano w toku niniejszego postępowania skarżąca udowodniła zeznaniami świadków oraz korespondującymi z nimi dokumentami w postaci świadectw pracy i angaży wysokość swoich zarobków w okresie od 1 grudnia 1988r. do 30 kwietnia 1989r. w wysokości przeciętnego wynagrodzenia miesięcznie oraz od 1 lipca 1989r. do 31 grudnia 1990r. w wysokości 470.000zł. miesięcznie.

Najkorzystniejszym okresem dla wyliczenia kapitału początkowego skarżącej są nadal dotychczasowe lata tj. lata 1980-1989. W tych latach wynagrodzenie wnioskodawczyni było najwyższe. Przeliczając kapitał początkowy z w/w dziesięciolecia przy uwzględnieniu nowych ustalonych przez Sąd wynagrodzeń wnioskodawczyni za okres od 1 grudnia 1988r. do 31 kwietnia 1989r. w wysokości przeciętnego wynagrodzenia miesięcznie oraz od 1 lipca 1989r. do 31 grudnia 1989r. w wysokości 470.000zł. miesięcznie, nowo wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału wzrósł do **94,18% (k. 180 akt)**. Poprzednio ustalony wskaźnik podstawy wymiaru kapitału początkowego w decyzji z dnia 7 grudnia 2011 roku i zaakceptowany w decyzji z dnia 25 czerwca 2014 roku był niższy i wynosił 84,34%. Wysokość kapitału początkowego po przeliczeniu wg nowego wskaźnika 94,18% (bez uwzględnienia waloryzacji) wynosi 120.538,66 złotych, natomiast po waloryzacji, na dzień przyznania świadczenia – tj. wydania zaskarżonej decyzji = 331.570,10 złotych (poprzednio 312.264,84zł.).

Po przeliczeniu emerytury na podstawie art. 26 ustawy przez podzielenie kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego (331.570,10 zł.) przez współczynnik średniego dalszego trwania życia (251,50 miesięcy), nowa wysokość emerytury wynosi **1.318,37** złotych.

Z kolei nowo obliczona emerytura na podstawie art. 183 ustawy wynosi **1.241,82 złotych**. Na kwotę tą składa się :

-55% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 – $(55\% \times 1.179,20 \text{ zł}) = 648,56 \text{ zł}$,

- 45% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 – $(45\% \times 1.318,37 \text{ zł}) = 593,26 \text{ zł}$.

Należy przypomnieć, że wysokość emerytury wyliczona na podstawie art. 53 ustawy, z uwzględnieniem nowo ustalonych zarobków skarżącej, wynosi **1.179,20 złotych**.

Najkorzystniejszym dla wnioskodawczyni wariantem emerytury jest zatem emerytura wyliczona na podstawie art. 26 ustawy w wysokości **1.318,37** złotych. Emerytura wyliczona na podstawie nowo ustalonego kapitału początkowego jest wyższa od poprzednio ustalonej emerytury decyzją z dnia 14 grudnia 2011r. w kwocie **1241,61 złotych**.

Z tych względów Sąd na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżone decyzje z dnia 25 czerwca 2014r. i przyznał K. P. prawo do przeliczenia kapitału początkowego i emerytury z uwzględnieniem zarobków z lat 1980-1989 przy przyjęciu, iż zarobki te wynosiły w okresie:

- od 1 grudnia 1988r. do 30 kwietnia 1989r. – przeciętne wynagrodzenie miesięcznie;

- od 1 lipca 1989r. do dnia 31 grudnia 1989r. czterysta siedemdziesiąt tysięcy złotych miesięcznie;

Wnioskodawczyni nie udowodniła, aby w spornym okresie jej zarobki były wyższe od tych ustalonych przez Sąd.

Dlatego w pozostałym zakresie Sąd na podstawie art. 477¹⁴§1 k.p.c. odwołania oddalił jako nieuzasadnione.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. Ponieważ wnioskodawczyni w większości sprawę wygrała, Sąd obciążył w całości kosztami procesu organ rentowy.